

Közösség

Amatőrcsillagász körökben újra és újra előkerül a kérdés: na és te hogy kezdted? Mi keltette fel az érdeklődésedet a csillagászat iránt? Hálás téma ez, ki ne emlékezne szívesen vissza fiatal vagy fiatalabb korára.

Valóban, hogy is volt csak? Igen, emlékszem arra filmre, amikor Öveges professzor szódapatronból készített rakétát... És amikor Farkas Berci bácsi mesélt? Még a tévémacit is magával vitte az úrbe! Kulin Gyurka bácsi, amikor azt monda: az ember kozmikus lény. Igen, még te is, kis komám. Aztán mutasd meg másoknak is azt a Világegyetemet... Ó igen, Carl Sagan a Kozmoszban. És amikor Kiss Laci azt mondta: bumm! És még mutat-ta is! Hú, láttad azt az asztrofotót? Én is akarok olyat csinálni!

Egy jó tanár, egy látogatás a bemutató csillagvizsgálóban, barátkozás az ismerős amatőrcsillagással. A legelső távcsöves élmény. A legelső saját távcső. Az első saját készítésű távcső!

Ismerkedés a csillagos éggel. A csillagképek immár a barátaim! Ismerem mindet töviről hegyire. Te jó ég, nem ismerem ki magam ezen a tejutas égen! Segítség! Na és a barátok! Első nap a csillagászszaakkörben. De jó, hogy nem vagyok egyedül a bolondériáimmal! Ezek mind ugyanolyanok, mint én. Ugyanolyan bolondok, te jó ég!

Az első csillagásztábor. Az első esős csillagásztábor, és amikor végre kiderül, úgy rontunk rá az égre, mint a kiéhezett farkasok. A mélyegek felfedezése azzal a nagyon bonyolult távcsövel, azzal az N-100-P-vel, tudod, amin még finommozgatás is volt! Meteorozás meleg nyári éjszakán, harc a szúnyogok népével. Nagy közös beszélgetések, nagy, közös meteordítások, a mínusz 5-ösök visszatapsolása... Meteorozás téli éjszakán, reménytelen harc a világűr hidegével. Robotzsaru-mozgással be a jó melegbe, éljen a kályha, éljen az infravörös tartomány!

Az első benyomások nyilvánvalóan nagyon fontosak, de mégis sokan vannak, akik megelégednek a hosszabb-rövidebb csillagászkodással. Érdeklődésük másfelé sodorja őket, de a kapott élményeket bizonyosan elraktározzák. Sokkal fontosabb kérdés, hogy mi az, ami megtartja az amatőrcsillagászokat ebben a szép hobbiiban évtizedekre, vagy egy egész életre? Az egész életre szóló elköteleződés egy-egy észlelési téma iránt, vagy az évtizedeken át folytatott szakkörvezetés, ismeretterjesztés, mozgalomszervezés már kevésbé gyakori, de nem is ritkaság.

Mindezeket egyvalami fűzi össze: a közöség. Az amatőrcsillagászok kisebb vagy nagyobb, akár országos közössége, amelyben valamilyen szinten mindenki egy nyelvet beszél, ez pedig a csillagászat feltétel nélküli szeretete.

De mégis, milyenek vagyunk mi, amatőr-csillagászok? Négy évtizednyi amatőrködés után, több száz, talán több ezer amatőr-csillagászt személyesen is (meg)ismerve bennem is kialakult egy bizonyos kép a mi nagy közösségünkről. A következő oldalakon azonban nem az én érzéseimről, megérzéseimről lesz szó (szerencsére), hanem arról a felmérésről, amelyet szociológus szakemberek, Török Péter és Harmatta János vezetésével folytattunk az elmúlt évben. Érdekes és sokszor tanulságos a számok nyelvére lefordítva látni, milyenek is vagyunk mi, amatőr-csillagászok – már persze azok, akik kitöltötték a nem éppen rövid kérdőívet.

Ehhez a cikkhez illeszkednek Béres Gábor gondolatai a tudomány és a vallás kapcsolatáról, majd Gurubi Gina és Hannák Judit egy-egy cikke. Érdekes válaszok ezek arra kérdésre, hogy „miként lettem amatőr-csillagász”, és arra is, hogy mit jelent az amatőr-csillagászok közössége a hölgyek számára. No meg arra is, hogy mi jelentenek ők nekünk.

Mizser Attila